

C/2023/864

8.12.2023

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijny kodeks celny i Urząd UE ds. Celnych i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 952/2013”

[COM(2023) 258 final – 2023/0156 (COD)]

(C/2023/864)

Sprawozdawca: **Anastasis YIAPANIS**

Wniosek o konsultację	Rada Unii Europejskiej, 14.9.2023
Podstawa prawna	Art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	4.9.2023
Data przyjęcia na sesji plenarnej	20.9.2023
Sesja plenarna nr	581
Wynik głosowania	
(za/przeciw/wstrzymało się)	229/1/3

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Ponad pięćdziesiąt lat po ustanowieniu unii celnej UE i dziesięć lat po wprowadzeniu unijnego kodeksu celnego ten system pozostaje w dużej mierze rozdrobniony. Aby ochronić przewagę konkurencyjną Europy w handlu międzynarodowym, państwa członkowskie muszą szybko osiągnąć porozumienie w sprawie przydziału dodatkowych zasobów na reformę celną.

1.2. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) podkreśla potrzebę przyciągnięcia specjalistycznej wiedzy fachowej w dziedzinie cel w nietradycyjnych dziedzinach, takich jak ochrona środowiska, komunikacja, wsparcie dla klientów i zabezpieczenie społeczne, dzięki promowaniu kariery w służbach celnych wśród młodszego pokolenia oraz wdrażaniu programów szkoleń i przekwalifikowania we wszystkich państwach członkowskich.

1.3. Komitet opowiada się za jasno określoną strategią włączenia sztucznej inteligencji (AI) do systemów celnych, przy jednoczesnym zachowaniu względów etycznych na każdym etapie procesu.

1.4. UE i państwa członkowskie powinny promować kampanie informacyjne mające podnosić świadomość roli działań w obszarze cel oraz ich wpływu na codzienne życie obywateli UE.

1.5. Aby pomóc przedsiębiorcom w przestrzeganiu przepisów związanych z licznymi pakietami sankcji UE wobec Rosji i Białorusi, należy zapewnić prawnie wiążące oficjalne interpretacje i proaktywne środki ze strony władz w celu zapewnienia zgodności z przepisami i zaradzenia obecnym słabym punktom w całej UE.

1.6. EKES nie zgadza się z propozycją, by traktować wniosek o decyzję celną jako odrzucony, jeżeli którykolwiek z organów celnych nie dotrzyma wyznaczonych terminów powiadomienia o swojej decyzji. W takich przypadkach należy uznać – w przeciwieństwie do propozycji Komisji Europejskiej – że przedłożone wnioski zostały przyjęte.

1.7. Komitet uważa, że konieczne jest określenie organu odpowiedzialnego za ocenienie, czy zostały spełnione warunki określone w art. 6 ust. 6 akapit drugi lit. c) wniosku, i odnotowuje, że sformułowanie w lit. f) tego samego akapitu jest niejasne. Te aspekty należy wyjaśnić bezpośrednio w samym rozporządzeniu, a nie w drodze aktów delegowanych, jak zaproponowano w lit. f).

1.8. EKES wzywa do sprecyzowania składu, zakresu kompetencji i potencjalnego wpływu na budżet komórki reagowania kryzysowego, która ma być stale dostępna w czasie kryzysów (art. 204).

1.9. Należy w następujący sposób skorygować błąd redakcyjny [w wersji angielskiej] w art. 201 ust. 1 wiersz trzeci: „[...] implementation in the areas falling [...]”.

1.10. Jest bardzo ważne, by poprawić dostęp małych przedsiębiorstw do programu dotyczącego upoważnionych przedsiębiorców (AEO) oraz by wprowadzić większe uproszczenia dla posiadaczy statusu AEO ze względu na to, że korzyści, jakie obecnie daje status AEO, nie przewyższają w wystarczającym stopniu kosztów związanych z ubieganiem się o ten status i jego utrzymaniem.

1.11. Aby zapewnić pełną koordynację i interoperacyjność, państwa członkowskie muszą uzgodnić, że to Urząd UE ds. Celnych (ang. EUCA) opracuje aplikacje umożliwiające połączenie z unijnym centrum danych. W rozporządzeniu należy określić szczegółowe zasady dostępu i warunki poufności, by zapewnić ochronę informacji szczególnie chronionych oraz jasno określić odpowiedzialność podmiotów i osób, którym przyznano dostęp do tego rodzaju danych.

1.12. Konieczne jest ustanowienie – w ramach unijnego centrum danych celnych i jeszcze przed jego uruchomieniem – wspólnego systemu analizy danych obejmującego programy eksploracji danych.

1.13. EKES popiera ustanowienie Urzędu UE ds. Celnych i uznaje potrzebę znacznej liczby pracowników, aby móc wypełniać różne obowiązki określone w art. 208 omawianego rozporządzenia. Zaangażowanie użytkowników i współpraca z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego mają kluczowe znaczenie dla zidentyfikowania niezgodnych z wymogami towarów wprowadzanych na rynek UE. Należy ustanowić platformę sprawozdawczą w ramach unijnego centrum danych celnych, aby umożliwić zgłaszanie uwag dotyczących norm zgodności i ułatwić komunikację z organami nadzoru rynku.

1.14. Przedsiębiorstwom z UE należy przyznać nieograniczony dostęp do wszystkich przepisów ustawowych, wykonawczych, do wytycznych i odpowiednich porad dotyczących ich działalności celnej. EKES wnosi w szczególności o nadanie Urzędowi UE ds. Celnych specjalnej roli we wspieraniu MŚP, w uzupełnieniu art. 208 omawianego rozporządzenia.

1.15. Wyznaczonemu członkowi zarządu Urzędu UE ds. Celnych, powołanemu przez Parlament Europejski zgodnie z art. 212 ust. 2, należy przyznać prawo głosu i równe prawa. Aby zapewnić w pełni demokratyczny proces, decyzje powinny być podejmowane jednomyślnie lub, jeżeli nie jest to możliwe, większością dwóch trzecich głosów, bez przyznania Komisji uprawnień do ich uchylania. Ponadto podjęcie decyzji przez zarząd nie powinno zależeć od uzyskania pozytywnego głosu jednego z przedstawicieli Komisji.

1.16. EKES jest zdania, że w przypadku zatwierdzenia wniosku dotyczącego Urzędu UE ds. Celnych nie ma potrzeby, by czekać z jego uruchomieniem do 2028 r. (jak stanowi art. 238), i należa, by urząd stał się operacyjny dwa lata po wejściu w życie omawianego rozporządzenia. Należy również skrócić termin, od którego przedsiębiorcy zaczną korzystać z unijnego centrum danych celnych, ponieważ takie opóźnienia uniemożliwiają podejmowanie przez UE bardziej ukierunkowanych i natychmiastowych działań.

2. Uwagi wstępne

2.1. Organy celne stoją przed wyzwaniem, jakim jest znalezienie równowagi między przyspieszeniem wymiany handlowej dzięki skutecznym i uproszczonym procedurom a koniecznością egzekwowania kontroli celnych. Ponad pięćdziesiąt lat po ustanowieniu unii celnej UE i dziesięć lat po wprowadzeniu unijnego kodeksu celnego ten system pozostaje w dużej mierze rozdrobniony. Nadal istnieje znacząca niespójność w interpretowaniu przepisów przez różne organy celne. Brakuje również skutecznej koordynacji między organami celnymi a innymi właściwymi administracjami krajowymi odpowiedzialnymi za wdrażanie polityki UE na granicach.

2.2. Aby odpowiednio uwzględnić zmieniający się charakter nowoczesnych łańcuchów dostaw i ekspansję transakcji handlu elektronicznego, UE musi zreformować i dostosować system celny do nowych realiów, z którymi mamy do czynienia. Bez znaczącej restrukturyzacji obecne ramy nie doprowadzą do osiągnięcia zasadniczych celów strategii lizbońskiej i zagrażą przewadze konkurencyjnej Europy w handlu międzynarodowym, którą mogłyby uzyskać kraje wdrażające bardziej asertywne strategie celne.

2.3. Ponadto prace celne nie polegają już tylko na tradycyjnym poborze dochodów, lecz również na wykonywaniu nowych zadań, takich jak egzekwowanie zakazów i ograniczeń nałożonych na mocy złożonych przepisów sektorowych. Państwa członkowskie muszą szybko osiągnąć porozumienie w sprawie przeznaczenia dodatkowych zasobów na reformę celną, odwracając tendencję do niedoboru personelu i uznając znaczenie stosowania odpowiednich technik zarządzania projektami w celu ułatwienia zmian i nabycia najnowocześniejszego sprzętu technologicznego.

2.4. Wniosek dotyczący rozporządzenia ⁽¹⁾ wprowadza nowe przepisy mające uprościć procedury celne, wzmocnić dozór celny i zdolności kontrolne oraz ułatwić skuteczniejszy pobór należności celnych we wszystkich państwach członkowskich, przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążeń administracyjnych i zbędnych formalności. Z czasem cła będą pobierane nie w miejscu zgłaszania towarów, lecz w miejscu, w którym dany importer lub eksporter ma siedzibę w UE. Ponadto unijne centrum danych celnych zastąpi stosowaną obecnie we wszystkich państwach członkowskich infrastrukturę technologii informacyjnych na potrzeby celnych, by zmniejszyć koszty operacyjne i wdrożyć wzmocnione podejście UE do zarządzania ryzykiem i przeprowadzania kontroli celnych.

3. Uwagi ogólne

3.1. Wniosek dotyczący rozporządzenia zastępuje obecny unijny kodeks celny i wprowadza zmieniony unijny kodeks celny poprzez całkowitą reorganizację jego artykułów.

3.2. EKES docenia przeprowadzenie przez Komisję Europejską konsultacji w okresie od 20 lipca do 19 września 2022 r. w sprawie zmiany przepisów celnych, w których uczestniczyła duża liczba zainteresowanych stron, w tym krajowe organy celne, stowarzyszenia branżowe, federacje i poszczególne przedsiębiorstwa.

3.3. Konkurencyjność UE jest równie ważna dla unijnej gospodarki co skuteczne kontrole celne, ponieważ handel generuje wartość i dobrobyt, zwłaszcza w rozwijających się obszarach rynku takich jak handel elektroniczny. Komitet zwraca uwagę na znaczenie wyposażenia wszystkich organów celnych w najnowocześniejszy i interoperacyjny sprzęt celny, aby były przygotowane na przyszłe wyzwania.

3.4. Nowe technologie odegrają kluczową rolę w zwalczaniu nielegalnego handlu, ułatwianiu skutecznych kontroli i wzmocnianiu cyberbezpieczeństwa. UE musi zapewnić wsparcie poprzez inwestowanie w badania, innowacje i rozwój infrastruktury, w tym poprzez zapewnienie w pełni interoperacyjnych ram. EKES wzywa do opracowania dobrze zdefiniowanej strategii na rzecz włączenia AI do systemów celnych i stworzenia sprawiedliwych warunków dla rozwoju AI i robotyki, przy jednoczesnym zadbaniu o zachowanie względów etycznych w całym procesie. Nadal istnieje ryzyko, że poziom inwazyjnego nadzoru, niezbędnego do zapewnienia automatyzacji w celu skutecznego zwalczania nielegalnego handlu, może zostać uznany za niedopuszczalny przez ogół społeczeństwa.

3.5. EKES zauważa, że niewiele uwagi poświęcono zasobom ludzkim i umiejętnościom potrzebnym do przyspieszenia proponowanych zmian celnych. Podobnie jak to się dzieje w innych obszarach usług publicznych, organy celne w większości państw członkowskich borykają się ze znacznym niedoborem personelu. Nadal utrzymuje się problem związany z różnymi warunkami pracy i wynagrodzenia wśród funkcjonariuszy celnych w poszczególnych państwach członkowskich. Chociaż istnieje wyraźne zapotrzebowanie na umiejętności informatyczne, służby celne muszą również pozyskiwać specjalistyczną wiedzę fachową w nietradycyjnych dziedzinach, takich jak ochrona środowiska, komunikacja, wsparcie dla klientów, zabezpieczenie społeczne itp. Należy promować zachęcanie młodego pokolenia do kariery zawodowej w służbie celnej poprzez rozpowszechnianie informacji na temat korzyści płynących z pracy w sektorze celnym oraz wprowadzanie programów szkoleń i przekwalifikowania we wszystkich państwach członkowskich.

3.6. Obywatele UE nie rozumieją znaczenia organów celnych w swoim życiu codziennym. Bardzo ważne jest podjęcie wysiłków w celu uwypuklenia roli organów celnych poprzez organizowanie kampanii informacyjnych podnoszących świadomość na temat wpływu działalności celnej na codzienne życie obywateli, umieszczanie na YouTube filmów wideo promujących przykłady sukcesów itp.

3.7. Obecne systemy informatyczne unijnego kodeksu celnego zawierają bardzo wrażliwe dane i to samo będzie dotyczyć przyszłego centrum danych. Te dane mają ogromne znaczenie dla oszacowania należności celnych i zarządzania ryzykiem w handlu międzynarodowym, a także dla ogólnej funkcjonalności infrastruktury celnej. Istotną przeszkodą w tym względzie jest kwestia gotowości i zaufania wszystkich zainteresowanych stron do wymiany danych.

3.8. Odnośnie do licznych pakietów sankcji UE wobec Rosji i Białorusi EKES odnotowuje potrzebę dostarczania oficjalnych interpretacji mających moc prawną, aby pomóc przedsiębiorcom prowadzić działalność zgodnie z przepisami, a także potrzebę proaktywnych środków ze strony władz w celu zapewnienia zgodności z tymi przepisami. W całej UE nadal istnieją słabe punkty, które są wykorzystywane do obchodzenia sankcji i ułatwiania nielegalnego handlu.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. Komitet uważa, że 30-dniowy termin na zwykle zweryfikowanie przez organ celny, czy spełnione zostały warunki przyjęcia wniosku o wydanie decyzji, jest nadal długi. Podobnie uważa w przypadku 120-dniowego terminu na podjęcie stosownej decyzji po przyjęciu wniosku. Nie jest to zgodne z celem usprawnienia systemu celnego i należy jeszcze bardziej skrócić te terminy.

⁽¹⁾ COM(2023) 258 final.

4.2. Ponadto EKES nie zgadza się z propozycją, by uznać wniosek za odrzucony, jeżeli organ celny nie dotrzyma wyznaczonych terminów powiadomienia o swojej decyzji. Jest to w sposób bezprawny krzywdzące dla wnioskodawcy i sprzyja brakowi odpowiedzialności ze strony organu celnego. W przeciwieństwie do obecnego wniosku Komitet uważa, że bardziej właściwe byłoby uznanie, że każdy wniosek jest przyjęty, jeżeli organ celny nie dotrzyma wyznaczonych terminów.

4.3. Należy też ustalić, który organ decyduje o tym, czy spełniono warunki określone w art. 6 ust. 6 akapit drugi lit. c) wniosku. Ponadto dwuznaczność sformułowania w tym samym art. 6 ust. 6 akapit drugi lit. f) umożliwia jego dowolną interpretację. Zdaniem EKES-u należy wyjaśnić te aspekty w samym rozporządzeniu, a nie w drodze aktów delegowanych (jak zaproponowano w lit. f)).

4.4. Uważa też, że „rozsądny termin” (o którym mowa w art. 60 ust. 6) na uznanie, że towary zostały przez organy zwolnione, jeżeli nie wybrano ich do kontroli, powinien zostać określony w omawianym rozporządzeniu, a nie w drodze aktów delegowanych, jak przewiduje art. 261.

4.5. Komitet wzywa do sprecyzowania składu, zakresu kompetencji i potencjalnego wpływu na budżet komórki reagowania kryzysowego, która ma być stale dostępna w czasie kryzysów (art. 204).

4.6. EKES odnotowuje błąd redakcyjny [w wersji angielskiej] w art. 201 ust. 1 wiersz trzeci i proponuje zmianę sformułowania na „[...] implementation in the areas falling [...]”.

4.7. Bardzo ważne jest zwiększenie dostępu małych przedsiębiorstw do programu dotyczącego upoważnionych przedsiębiorców (AEO) oraz wprowadzenie większych uproszczeń dla posiadaczy statusu AEO. Obecne korzyści wynikające ze statusu AEO są niewspółmiernie ograniczone w porównaniu z kosztami związanymi z ubieganiem się o status AEO i jego utrzymaniem. Ponadto EKES uważa, że kryteria przyznawania statusu upoważnionego przedsiębiorcy określone w art. 24 są niejasne i podlegają interpretacji.

4.8. Co najmniej raz na trzy lata organy celne mają przeprowadzać dokładną kontrolę operacji AEO i wewnętrznej ewidencji. Nadal nie jest pewne, czy przedsiębiorstwa będą gotowe zapewnić organom celnym bezpośredni dostęp do systemów planowania zasobów przedsiębiorstw (ERP). Będzie to zależeć od zdolności Komisji Europejskiej do udzielenia silnych gwarancji ochrony informacji poufnych.

4.9. We wniosku Komisji dotyczącym nowego unijnego kodeksu celnego wprowadza się pojęcie przedsiębiorcy „Trust and Check” (Zaufanie i kontrola) poczynając od 2032 r., kiedy dostępne będzie centrum danych, i proponuje się zastąpienie programu uproszczeń dla upoważnionych przedsiębiorców w 2037 r., wskazując, że wszyscy przedsiębiorcy powinni obowiązkowo korzystać z centrum danych począwszy od tej daty. EKES uważa, że harmonogram wprowadzenia w życie nowego pojęcia przedsiębiorców można by skrócić, jeżeli centrum danych będzie dostępne przed 2032 r. Dobrze funkcjonująca unia celna musi opierać się na przejrzystym i prostym systemie, który zniechęca do oszustw i w ramach którego tylko przestrzegający przepisów i rzetelni przedsiębiorcy mają dostęp do najszerzego zakresu uproszczeń, podczas gdy wszyscy przedsiębiorcy mogą korzystać z jednego interfejsu za pośrednictwem centrum danych.

4.10. Towary podrobione należy ze względu na ich nieznaną skład niszczyć w ściśle regulowanych specjalistycznych obiektach. Konieczne jest utworzenie sieci zatwierdzonych i poddanych audytowi obiektów do niszczenia i recyklingu podrobionych towarów.

4.11. Istotne dowody wskazują na systematyczne wykorzystywanie progu 150 EUR, który zwalnia z należności celnych. To sprawia, że podmioty z państw trzecich prowadzące handel elektroniczny uzyskują nieuczciwą przewagę nad tradycyjnymi handlowcami i nad detalistami z UE. Komitet odnotowuje, że państwa członkowskie odniosłyby korzyść ze zwiększonego poboru należności celnych wskutek zniesienia progu 150 EUR, ale zwiększyłyby to obciążenie platform internetowych i mogłyby podnieść ceny towarów dla konsumentów końcowych. Z kolei przedsiębiorstwa (zwłaszcza MŚP) będą podlegały ograniczonym wymogom rejestracyjnym w wielu państwach członkowskich do celów VAT. Państwa członkowskie skorzystają ze zmniejszenia kosztów administracyjnych, ponieważ przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż na odległość towarów importowanych do UE o wartości powyżej 150 EUR będą mieli możliwość zadeklarowania i zapłaty mającego zastosowanie VAT w ramach systemu IOSS.

UNIJNE CENTRUM DANYCH CELNYCH

4.12. EKES uważa, że aby zapewnić pełną koordynację i interoperacyjność, państwa członkowskie muszą uzgodnić, że aplikacje, które wszystkie państwa członkowskie będą stosować do podłączenia się do unijnego centrum danych, zostaną opracowane przez Urząd UE ds. Celnych, a nie przez same państwa członkowskie, jak zaproponowano w art. 30 ust. 1 wniosku.

4.13. EKES wyraża zadowolenie w związku z tym, że Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych, Prokuratura Europejska, krajowe organy podatkowe, organy nadzoru rynku i inne właściwe organy będą miały ułatwiony dostęp do niezbędnych danych gromadzonych w unijnym centrum danych celnych. Wzywa jednak do stworzenia systemu, który w innym kontekście chroniłby dane wrażliwe przed ich ujawnianiem. Wnosi także o pełną rozliczalność podmiotów i osób, które będą miały dostęp do szczególnie chronionych danych w unijnym centrum danych.

4.14. Ponadto Komitet uważa, że każdy organ powinien wyznaczyć specjalny punkt kontaktowy – osobę lub osoby – i wzywa Komisję do wprowadzenia tego obowiązku w drodze aktów wykonawczych, o których mowa w art. 31 ust. 14, w tym do zapewnienia pełnej odpowiedzialności punktu kontaktowego organu – osoby lub osób mających dostęp do szczególnie chronionych danych. W rozporządzeniu należy określić szczegółowe zasady dostępu, poufności oraz warunki korzystania z unijnego centrum danych celnych.

4.15. Komitet z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie organów celnych do prowadzenia stałego dialogu z podmiotami gospodarczymi i organami zaangażowanymi w międzynarodowy handel towarami oraz do promowania przejrzystości, w tym poprzez swobodne udostępnianie formularzy wniosków, jak wskazano w art. 39 wniosku dotyczącego rozporządzenia.

4.16. Wymiana informacji celnych z partnerami międzynarodowymi, jak zaproponowała Komisja Europejska, musi odbywać się z pełnym poszanowaniem prywatności danych obywateli i przedsiębiorstw UE.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM CELNYM

4.17. Ponieważ zadaniem zarówno krajowych organów celnych, jak i Urzędu UE ds. Celnych będzie prowadzenie działań w zakresie zarządzania ryzykiem z wykorzystaniem danych dostępnych w unijnym centrum danych celnych, Komitet uważa, że właściwe byłoby posiadanie wspólnego systemu analizy danych – w tym programów eksploracji danych w unijnym centrum danych celnych – by móc interpretować tak dużą liczbę danych.

4.18. EKES już wcześniej stwierdził, że „[o]panowanie dużej ilości dostępnych danych stanowiłoby natychmiastową i znaczną poprawę w stosunku do obecnego systemu celnego, a także ułatwiłoby podjęcie lepszych i zdecydowanych działań w odpowiedzi na rosnące wyzwania. Umożliwiłoby również prowadzenie inteligentnego nadzoru nad łańcuchami dostaw i zwiększyłoby zdolności przewidywania”⁽²⁾. Należy ustanowić programy analizy danych jeszcze przed uruchomieniem unijnego centrum danych celnych.

4.19. Współpraca z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i poszczególnymi obywatelami jest konieczna, aby zidentyfikować towary, które nadal są wprowadzane na rynek UE i które nie przestrzegają norm zgodności lub w przypadku których istnieją wystarczające powody, by sądzić, że nie są zgodne z odpowiednimi przepisami UE. Należy ustanowić platformę do zgłaszania tego rodzaju naruszeń, by móc informować organy nadzoru rynku o przypadkach niezgodności.

URZĄD UE DS. CELNYCH

4.20. EKES opowiada się za utworzeniem Urzędu UE ds. Celnych i za powierzeniem mu konkretnych funkcji zaproponowanych przez Komisję. Nadal ma wątpliwości, czy państwa członkowskie zaakceptują ten wniosek, i odnotowuje, że Urząd UE ds. Celnych będzie potrzebował dużej liczby pracowników, jeśli ma wykonywać wszystkie zadania zaproponowane w art. 208 omawianego rozporządzenia.

4.21. Jest bardzo ważne, aby Urząd UE ds. Celnych był w stanie wskazywać krajowym organom celnym najlepsze praktyki i monitorować ich wdrażanie, a także prowadzić działania w zakresie zarządzania danymi i ich przetwarzania. EKES już wcześniej stwierdził, że te działania są bardzo potrzebne krajowym organom celnym i że UE jest najlepiej przygotowana do ich wdrożenia⁽³⁾.

4.22. Przedsiębiorstwom z UE należy przyznać nieograniczony dostęp do wszystkich przepisów ustawowych, wykonawczych, do wytycznych i odpowiednich porad dotyczących ich działalności celnej, niezależnie od ich lokalizacji w UE. Urząd UE ds. Celnych powinien odgrywać szczególną rolę w opracowywaniu uproszczonych wytycznych i podręczników dla MŚP oraz wspierać zaznajamianie ich z przepisami i formalnościami celnymi. EKES wnosi w szczególności o przyznanie unijnej agencji celnej specjalnej roli we wspieraniu MŚP, co powinno zostać dodatkowo ujęte w art. 208 omawianego rozporządzenia.

⁽²⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego – Wprowadzenie unii celnej na kolejny poziom – plan działania” [COM(2020) 581 final] (Dz.U. C 220 z 9.6.2021, s. 56).

⁽³⁾ Dz.U. C 220 z 9.6.2021, s. 56.

4.23. Komitet uważa, że członek wyznaczony przez Parlament Europejski do zasiadania w zarządzie Urzędu UE ds. Celnych, jak zaproponowano w art. 212 ust. 2, powinien mieć prawo głosu, a wszyscy pozostali członkowie zarządu równe prawa. Nie jest jasne ani nie wspomina się o tym, czy członkowie zarządu Urzędu UE ds. Celnych mają otrzymywać wynagrodzenie za swoją pracę, ani skąd pochodziłyby te środki.

4.24. EKES jest zdania, że wszystkie decyzje zarządu powinny być podejmowane jednomyślnie. Jeżeli nie jest to możliwe, decyzje należy podejmować większością dwóch trzecich głosów, a głosy oddane przez Komisję nigdy nie powinny mieć mocy uchylającej te decyzje. Wszyscy członkowie zarządu powinni mieć równe prawo głosu. Podobnie, decyzje zarządu nie powinny zależeć od uzyskania pozytywnego głosu jednego z przedstawicieli Komisji.

4.25. Jeżeli wniosek dotyczący Urzędu UE ds. Celnych uzyska zielone światło, to EKES nie widzi powodu, by czekać do 2028 r. z rozpoczęciem jego działalności (art. 238), i nalega, by Urząd stał się operacyjny dwa lata po wejściu w życie omawianego rozporządzenia (a nawet jeden rok po jego wejściu w życie). To samo dotyczy wyznaczonego na styczeń 2032 r. terminu dla przedsiębiorców na rozpoczęcie korzystania z unijnego centrum danych celnych. To właśnie tego rodzaju opóźnienia uniemożliwiają podejmowanie przez UE bardziej ukierunkowanych i natychmiastowych działań, co w większości przypadków prowadzi do utraty dynamiki.

Bruksela, dnia 20 września 2023 r.

Oliver RÖPKE
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego